

THE PRIMARY SOURCES

Spelen muziek van ...

'De Londense Expats'

Met werken van

JC Bach
KF Abel
M Clementi
WA Mozart
FJ Haydn

The Primary Sources :

Kristen Huebner, Traverso
Gerda Marijs, Cello
Lucie de Saint Vincent, Fortepiano

PROGRAMMA

Johann Christian Bach (1735-1782) Sonate 2 op. 2 in G Groot (1764)

Allegretto
Allegro

Karl Friedrich Abel (1723-1787) Keyboard Trio op. 2 in C Groot (1762)

Allegro Moderato
Tempo di Minuetto

Karl Friedrich Abel Sonate voor fluit en basso op. 6 (1763)

Adagio
Allegro
Vivace

Muzio Clementi (1752-1832) Trio Sonate in C Groot, op.20, no. 3 (1788)

Allegro
Rondo – Allegro Spiritoso

-Pauze-

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

Piano Sonate in g klein, KV 15p
van *The London Sketchbook* (1764)

Allegro assai

Wolfgang Amadeus Mozart

Trio Sonate in F Groot, KV 13 (1764)

Allegro
Andante
Menuetto I & II

Joseph Haydn (1732-1809)

Trio in G groot, Hob. XV: 15 (1790)

Allegro
Andante
Finale (Allegro moderato)

De Londense expats

Londen is in de geschiedenis van de westerse muziek altijd een belangrijk muzikaal centrum geweest. Musici uit heel Europa kwamen er om te leven en te werken en werden, ondanks hun afkomst, onder de Engelse componisten geschaard. Deze artistieke expats hadden een grote invloed op landgenoten die Londen aandeden. Onder hen Joseph Haydn en de heel jonge Mozart, die met zijn vader op achtjarige leeftijd de Engelse hoofdstad bezocht.

Het jaar 1764 blijkt een goed jaar te zijn voor het genre van trios met fortepiano en begeleiding van fluit en cello. In deze periode nam de piano, ook wel fortepiano genoemd, langzaam maar zeker de leidende rol als toetsinstrument over van het klavecimbel. De rol van de fluit en de cello in dit repertoire is het relatief droge timbre van de fortepiano te verrijken door het toevoegen van resonantie en expressieve kleuren. Het resultaat is een unieke klankwereld waarin de instrumenten elkaar wonderwel aanvullen.

Johann Christian Bach, de jongste zoon van Johann Sebastian Bach, staat bekend als de 'Londense Bach' en werkte aan het hof van koning George III. Zijn vrouw, koningin Sophie Charlotte, was van Duitse origine en had ernstige heimwee. Haar ontmoeting met Johann Christian Bach leidde dan ook tot zijn aanstelling als hofmusicus, een niet geringe taak. Dit zou een goede verklaring kunnen zijn voor het feit dat er zoveel repertoire voor fluit geschreven is door J.C. Bach : we visualiseren een fluitspelende koning George III, plichtsgetroouw begeleid door de componist zelf.

De Duits-Engelse connectie breidde zich uit met de komst van een vroegere vriend en voormalige leerling van J.S. Bach, Karl Friedrich Abel, een beroemde gambist in de Londense muziekkringen. In 1765 zetten de twee de 'Bach-Abel concerten' op, de vroegst beschreven concertserie in de stad. Ongetwijfeld waren de trios in dit programma veel gehoorde werken in deze reeks.

De 8-jarige Mozart reisde met zijn vader langs de Europese hoofdsteden in 1764. Londen was een belangrijke stop, waar ze 15 maanden langer dan gepland verbleven. Als genodigden van koning George speelt Mozart stukken van Händel, Johann Christian Bach en Karl Friedrich Abel. Bach werd een goede vriend van de familie Mozart en een mentor van Wolfgang Amadeus. De opgedane inspiratie leidde tot het schrijven van 6 trios voor fortepiano met begeleiding van fluit en cello en tot schetsen van pianosonates.

Ook Muzio Clementi was erg jong toen hij naar Engeland afreisde. In zijn thuisland Italië werd zijn muzikale talent ontdekt en Sir Peter Beckford liet hem overkomen. Na vele jaren werk voor de familie Beckford werd Clementi rond 1780 gezien als de beroemdste pianist in Londen. Hij kende Mozart goed en in 1781 duelleerden de twee musici voor Joseph II, waarbij ze eigen composities lieten horen en improviseerden. Het trio dat we hier laten horen componeerde hij in 1788, toen hij nog altijd in Londen werkte als pianist, docent en dirigent.

Haydn schreef het trio in G in 1790, juist voordat hij vertrok naar Londen. Tijdens een eerder vierjarig verblijf in de Engelse hoofdstad had hij er reeds naam gemaakt als componist. Zijn kennismaking daar met het nieuwe toetsinstrumentarium heeft veel invloed gehad op zijn stijl.

De van oorsprong Amerikaanse **Kristen Huebner** is nu als musicus werkzaam in Nederland en Europa. Als toegewijde specialist op traverso (barokfluit) behaalde ze zowel een bachelor aan het Utrechts Conservatorium als een master aan het Koninklijk Conservatorium van Den Haag, waar ze studeerde bij Wilbert Hazelzet en Kate Clarke. Ze tourde door Europa met het *Amsterdam Baroque Orchestra* onder leiding van Ton Koopman en werkte met leden van het *Orkest van de Achttiende Eeuw* onder leiding van Frans Brüggen.

Recentelijk reisde ze met Johannes Pramsohler's *Ensemble Diderot* door Italië, Oostenrijk en Frankrijk voor concerten en opnames. Ze gaf concerten met *Musica Amphion* in Nederland en speelde in Den Haag en New York met het *Damask Ensemble* (NL) en *New Vintage Baroque* (VS). Kristens onderzoek naar *Empfindsamkeit* in de kamermuziek van Carl Philipp Emanuel Bach leidde recent tot de publicatie van een artikel in het online tijdschrift *Music & Practice*.

De Franse pianiste Lucie de Saint Vincent treedt regelmatig op in Europa als solist, kamermusicus en als begeleider van zangers op verschillende toetsinstrumenten : piano, fortepiano, klavecimbel en clavichord. Sinds 2005 was ze jaarlijks onder andere te horen bij het Festival Oude Muziek te Utrecht (fringe), het Bach Festival Dordrecht, Présence Féminine in Toulon (FR) en Les Invalides in Parijs. Zij ontving in 2013 de Prix Musical de la fondation Royaumont in Parijs voor haar onderzoek naar onbekende Franse fortepiano repertoires uit de klassieke periode. Uit passie voor de muziek uit de klassieke periode richtte zij met Kristen Huebner het ensemble Primary Sources op.

Na haar pianostudie in Perpignan, Parijs en Budapest, behaalde Lucie haar Master of Music met bijvak Jazzpiano in het Utrecht's Conservatorium bij Paolo Giacometti. Haar liefde voor het authentieke geluid van de fortepiano bracht haar tot de studie bij Bart van Oort aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. In 2012 behaalde zij daar haar fortepiano Master of Music. Lucie de Saint Vincent laat de fortepiano ook in andere muzikale werelden horen. Ze combineert het instrument in projecten met verschillende invloeden tussen klassiek, jazz, wereldmuziek en improvisatie, zoals bij Quintuor Trytone en het Turkse ensemble Lalezard.

Gerda Marijs studeerde cello in Brussel en in Utrecht. In 2009 maakte ze kennis met de authentieke uitvoeringspraktijk en werd verliefd op de barokcello met zijn darmsnaren. Ze studeerde bij Viola de Hoog zowel moderne – als oude muziek en specialiseerde zich in kamermuziek, een studie die ze afrondde in 2012. Sindsdien was zij te horen in veel verschillende ensembles, zoals strijktrio *Gesto Antica*, *Ensemble Odyssee* en het *Arcade Ensemble*. Ze speelt regelmatig in de Nieuwe Philharmonie Utrecht onder leiding van Johannes Leertouwer, waarmee ze onlangs de opera *Don Giovanni* speelde in een samenwerking met Holland Opera. Ze speelde onder andere op het Grachtenfestival

Amsterdam, het Barokfest in Bad Arolsen en in de fringeconcerten van het Bachfestival Dordrecht en het Festival Oude Muziek Utrecht. Ze is mede-oprichter van de groep *Juf Félice & Trio Krul*, een ensemble dat klassieke concerten geeft in een muziektheatrale setting voor baby's en jonge kinderen tot 6 jaar.